

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NOVI DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), SEPTEMBER 16, 1948

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

Commercial Printing of
All Kinds

STEVILKA (NUMBER) 181

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

VOL. XXXI. — LETO XXXI.

Novi grobovi

CHARLES BOING
Včeraj zjutraj ob sedmih je umrl na svojem domu Charles Boing, star 64 let, stanujoč na 16107 Waterloo Rd. Rojen je bil v Clevelandu ter je bil dobro poznan med rojaki. Žena Dorothy je umrla pred nekaj leti. Tu zapuščata štiri hčere: Mrs. Rita Stevens, Mrs. Dorothy Erjavec, Mrs. Leona Kog in Mrs. Elizabeth Henikman, sestro Ano in dva brata Augusta in Edwarda. Bil je član društva Woodland Camp št. 139 WOW. Pogreb se vrši pod vodstvom August F. Svetek, 478 E. 152 St., v soboto zjutraj ob 9:45 uri v cerkev sv. Jeronima ob 10:30 uri in nato v družinsko grobnico na pokopališče Calvary.

FRANK CZARNECKI
V Cleveland Clinic bolnišnici je umrl Frank Czarnecki, star 60 let, ki je prišel v Cleveland pred šestimi dnevi iz Canonsburga, Pa., v svrhu zdravljenja. Njegovo truplo je bilo včeraj odposlano potom pogrebnega zavođa August F. Svetek v Yoney pogrebni zavod v Cannonsburg, odkoder se bo vršil pogreb v soboto zjutraj na pokopališče sv. Patrika.

Sovjeti zahtevajo od Angležev, naj kaznujejo fašiste

BERLIN, 15. sept.—Sovjetski vojaški poveljnik Berlina major gen. Aleksander Kotikov je danes zahteval od angleških okupacijskih oblasti, naj kaznujejo "fašistične bandite," ki so ob priliki protikomunističnih demonstracij 300.000 Nemcev skrneli sovjetski spomenik padlim vojakom in sovjetsko zastavo v prisotstvu angleškega poveljnika v Berlinu majorja gen. E. O. Herberta.

Kotikov je zahteval kazen v pisnu gen. Herbertu, besedilo pisma pa je bilo objavljeno v uradnem glasilu sovjetske armade "Taegliche Rundschau." Ob priliki demonstracij so sovjetske oblasti aretirale pet nemških mladeničev, katere je vojaška sodnija obsodila radi skrneljenja spomenika padlim sovjetskim vojakom na 25 let težkega dela. Izgleda, da gen. Kotikov zahteva podobne kazni tudi za ostale skrunitelje.

Sovjetska policija je ustrelila tudi nekega Nemca in ranila 20 ostalih, ki so se udeležili demonstracij.

Gen. Kotikov je v svojem pisnu zahteval od Angležev, naj podzamejo potrebne mere, da bi se "takšni dogodki v bodočnosti ne ponovili." V pisnu je dalje rečeno, da so demonstrantje napadli nemško policijo iz sovjetskega sektorja, ki je poskušala vzpostaviti red. "Ti izpadi so se zgodili v prisotstvu več članov angleške vojaške policije v angleškem sektorju in isto tako v 'vaši osebni prisotnosti,'" je izjavil gen. Kotikov v svojem pisnu gen. Herbertu.

Anglija zavrgla obtožbe Sovjetov
BERLIN, 15. sept.—Anglija je danes obtožila sovjetske okupacijske oblasti, da so njene čete povzročile nemške nemire preteklega četrтка. S svojo izjavo je angleška vojaška vlada zavrgla obtožbe sovjetskega generala Kotikova, da je neaktivnost angleške vojaške policije ohranila "fašistične izvalce," da so napadli sovjetski spomenik.

Marshall apelira na Američane, naj ne izgubijo vere v Z.N.

Rekel je, da so Z. N. bili ustvarjeni, da ohranijo, ne pa da ustvarijo mir

WASHINGTON, 15. sept.—Državni tajnik George Marshall je danes pozval ameriško ljudstvo, naj ne dovoli, da bi trenutne strasti potemnile njegove "vere v Združene narode."

"Pravi duh tolerance in razumevanja je prva sestavina pri ustvaritvi takega sveta, kakršnega želimo," je rekel na banketu Federal Bar Association.

Državni tajnik je dalje dejal, da bi ameriško ljudstvo ne smelo biti malodušno radi dolgih pogajanj, ki so doslej bila značilna za seje organizacije Z. N. "Podaljšana pogajanja so lahko zaželjiva kot obkladek, da se izvleče mrzlico iz problema, da bi se tako zagotovilo ozdravljene metode miroljubnih metod poravnave."

Z. N. so bili ustvarjeni, da se ohrani mir

"V razburjenem političnem položaju nagli sklepi lahko zahtevajo vsiljevanje, možno pa tudi vojno," je rekel državni tajnik, ki je pristavil, da je vojaška sila nevarna zamena za miroljubna pogajanja.

Kar se tiče nepotrpežljivosti mnogih Američanov glede dela organizacije Z. N., je Marshall ker ti Američani niso zajeli rekel, da se pojavlja vsled tega, "osnovnih dejstev" o temu, kar organizacija lahko stori pod sedanjimi okolščinami.

"Organizacija Združenih narodov je bila ustvarjena z namenom, da ohrani mir, ne pa da ga ustvari," je poudaril Marshall.

DRAGINJA NARASČA

WASHINGTON, 15. sept.—Poljedelski oddelek je naznanil, da so cene živežnim potrebščinam zopet poskočile julija meseca.

Na osnovi julijskih cen bi bilo potrebno \$709 za prehrano tričlanske družine v teku enega leta, kar pomeni eden odstotek več kot pa junija meseca, ali pa 11 odstotkov več kot pred enim letom.

ZNANSTVENIK OKRECAL POROČILA ČASOPISOV

WASHINGTON, 15. sept.—Dobitnik Nobelove nagrade dr. Harold C. Urey je danes izjavil, da so časopisi oglaševalni "suckerju" kongresnega ne-ameriškega odbora.

Urey, ki je igral eno glavnih vlog pri razvoju atomske bombe, je dalje rekel, da ne-ameriški odbor goni vedno več in več znanstvenikov v univerze in industrije, ker se bojijo, da ne bi bili ošmirani.

Priprave za stavko telefonskih delavcev

Snoči so uradniki Lokala 23 Association of Communication Equipment Workers (CIO) naznanili, da zgotavljajo priprave za splošno stavko proti Western Electric Co., ki je napovedana za jutri zjutraj.

Predsednik lokala L. R. Walkup je izjavil, da se je 800 članom unije dalo navodila za piketiranje poslopja Western Electric Co. na 10101 Woodland Ave. in poslopje Ohio Bell Telephone Co.

ABESINSKI MINISTER ŽRTEV PREDSDOKOV

WASHINGTON, 15. sept.—Organizacija "The American Association for the Advancement of Science" je nocoj izrazila globoko obžalovanje ministru Abe-sinije, radi "resnega žaljenja" njegove spoštovane osebe.

Zveza je imela svoj zastanek v Constitution Hallu preteklega ponedeljka. Povabljen je bil tudi abesinski minister, ki se je vsedel v ložo namenjeno za goste.

Ker Constitution Hall lastuje organizacija Daughters of the American Revolution, se veruje, da je nekaka s predskodki navdahnjena "hčerka" ukazala vratarju, naj temnopoltega in kordrastega ministra požene iz lože. Vratar je to res storil in abesinskemu ministru jasno povedal, da ni zaželjiv v loži, pač pa se lahko vsede "nekje v dvorani."

V svoji izjavi pravi zveza, da je minister "zapustil dvorano." Iz same izjave pa ni jasno, če je v neroden incident bila vpletena tudi "hčerka revolucije."

Arabski komunisti so proti vojni

HAIFA, 15. sept.—V Palestini in begunskih taboriščih na Srednjem vzhodu so izbruhnile demonstracije za mir, ki so jih organizirali arabski komunisti, so danes sporočili uradniki komunističnih narodov.

Uradniki pravijo, da arabska policija vrši v zvezi z demonstracijami proti vojni masne aretacije. Gibanje za mir vodi arabska "Zveza za nacionalno osvoboditev," ki je zelo uspešna med Arabci, ki so se naveličali tekoče vojne v Palestini.

Gibanje za mir je zavzelo tako velik obseg, da so arabske oblasti celo objavile preki sod nad celotnim prebivalstvom Nablusa, ki se nahaja severno od Jeruzalema, da bi na ta način zadušili odpor Arabcev, ki so proti sedanjim nesmiselnim vojni.

Green pravi, da C.I.O. pomaga "rdeči fronti" s podpiranjem Svetovne zveze

ATLANTIC CITY, N. J., 15. sept.—Predsednik Ameriške delavske federacije (AFL) William Green je danes izjavil, da CIO pomaga podpirati mogočno "peto kolono Moskve," s svojimi prispevki v sklad Svetovne federacije strokovnih unij.

Green je izjavil, da CIO nasprotuje sama sebi, ko govori o podpiranju Marshallovega načrta istočasno pa daje denarne prispevke Svetovni federaciji, ki da je proti Marshallovemu načrtu.

Predsednik AFL je govoril na konvenciji dveh unij.

"Našim naporom, da se evropskim delavcem zagotovi varnost, napredek in mir se zoperstavlja mogočna peta kolona iz Moskve, ki se skriva pod imenom Svetovna federacija strokovnih unij," je rekel Green.

V Washingtonu pa je uradnik CIO Henry Fleisher izjavil, da je organizacija storila večjo uslugo demokraciji s svojim sodelovanjem pri zadevah Svetovne federacije strokovnih unij, dočim izgleda, da se AFL zanima zgolj za postranske kritike. Vsled naporov CIO in ostalih ne-komunističnih unij, vla-

Domače vesti Vlada obtožila uradnika radi "slabega obnašanja"

Pozdravi
Mr. Frank Barbič, Muskoka Ave., pozdravlja vse prijatelje in znance iz Daytona, Ohio, kamor je odšel na obisk iz Avella, Pa., kjer se je vršil pogreb pokojne Anne Kobal. V Daytonu se nahaja na obisku pri sinu Eugene.

Redna seja

V petek zvečer ob osmih se vrši redna seja društva Washington, št. 32 ZSZ v navadnih prostorih Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. Članstvo je vabljeno na polnoštevilno udeležbo.

Društvo "Vipavski raj"

Vsi člani društva "Vipavski raj," št. 312 SNPJ, razen oni na bolniški listi, so prošeni, da se udeležijo redne seje v soboto 18. septembra v Slovenskem domu na Holmes Ave. Ukrepalo se bo o veselici 2. oktobra in drugo.

Seja Wallaceovega kluba 23. varde

Redna seja Progresivnega kluba 23. varde se bo vršila v petek 17. septembra v novem poslopju Slov. nar. doma na St. Clair Ave. Člani in vsi oni, ki se zanimajo za Progresivno stranko, so vabljene, da se udeležijo v polnem številu. Po dana bodo razna poročila ter izid zadnje plesne veselice.

Odborniki federacije

Na seji Federacije SBZ so bili izvoljeni sledeči odborniki: Predsednik Frank Chesnik, podpredsednik Frank Mačerol, tajnik Matt Zaman, blagajnik Martin Valentich, zapisnikar Chas. Benevol, nadzorniki: Louis Eršte, John Sever in Andy Champan. Seje se vršijo vsako četrto sponoto v mesecu ob 7:30 uri v Slov. domu na Holmes Ave.

Brivski mojstri niso za zvišanje cen

Zveza brivskih mojstrov Clevelanda je danes protestirala proti zahtevi brivcev AFL na področju Clevelanda, ki hočejo zvišati ceno striženju na \$1.25, brijanju pa na 75 centov.

Gre za pomožnega šefa oddelka za vize, ki je s svojo izjavo žalil delegate Z. N.

WASHINGTON, 15. sept.—Državni oddelek je danes obtožil enega svojih lastnih uradnikov, da se je "slabo obnašal," ko je pred dvema mesecema izjavil, da varnost Zedinjenih države ogrožajo komunisti, katerim se dovoljuje vstop v deželo kot delegatom organizacije Združenih narodov.

Če bodo obtožbe proti uradniku Robertu C. Alexandru dokazane, je možno, da ga bodo odslovili ali pa mu naložili kakšno drugo disciplinarno kazen. Kazen z odslovljenjem sicer ni tako verjetna, ker se Alexander nahaja v vladni službi 21 let.

Do nerodnih izjav pomožnega šefa oddelka za vize, ki je izzval uradni protest generalnega tajnika Združenih narodov na ameriško vlado, je prišlo ob priliki zasliševanj, ki jih je pred dvema mesecema vodil senatni odbor glede tako zvane "komunistične nevarnosti."

Alexander in še dva druga uradnika oddelka za vize so nastopili kot prič. Ob tej priliki je visoki vladni uradnik izjavil, da aktivnosti tujih prevratnikov v organizaciji Združenih narodov ogrožajo varnost dežele.

Marshall zanikal neodgovorne obtožbe

Državni tajnik Marshall pa je na časnikarski konferenci izjavil, da mu ni nič znano glede takšnih aktivnosti tujih državljanov, ki so delegati ali pa uradniki pri organizaciji Združenih narodov. V zvezi s tem je tudi imenoval odbor treh civilcev, katerega naloga je bila, da izvrši preiskavo in ugotovi, če so obtožbe Alexandra resnične ali pa ne.

Odbor je podal poročilo o preiskavi, v katerem je rekel, da so obtožbe ni nikakršnih osnov in da sedanje regulacije zadostujejo.

Dalje je odbor ukoril Alexandra in njegove podložne uradnike, da niso nikoli obvestili najvišje uradnike o svojih slutnjah. Njihovo pričanje pred senatnim odsekom pa je odbor označil za "neodgovorno."

Na osnovi tega poročila je danes državni oddelek s posebnim pismom obtožil Alexandra, da se je "slabo obnašal."

Disciplinarna akcija proti pomožnemu šefu oddelka za vize bo precej zapletena. Alexander pa ima pravico, da na obtožbe odgovori in zahteva javna zasliševanja. Včeraj je že izjavil, da se bo proti obtožbam boril, toda ni hotel podati nobenega komentarja v zvezi s samo obtožbo.

Na osnovi tega poročila je danes državni oddelek s posebnim pismom obtožil Alexandra, da se je "slabo obnašal."

AMERISKI MORNAR UBIT V TURČIJI
CARIGRAD, 15. sept.—Ameriške oblasti so danes potrdile resničnost poročila, da je neki turški šofer zaklal v prepiru nekoga ameriškega mornarica. Šofer je bil aretiran. Ime ubitega mornarica ni bilo objavljeno.

100 KITAJCEV UBITH V EKSPLOZIJAH
NANKING, 15. sept.—Na komunističnem področju severne Kitajske, 90 milj od Nankinga, je danes prišlo do eksplozije, v kateri je bilo ubitih najmanj 100 Kitajcev.

Bevin pravi, da so komunisti krivi za upore v Aziji

LONDON, 15. sept.—Angleški zunanji minister Ernest Bevin je danes vrgel krivico za upore kolonialnih ljudstev v Aziji na komuniste. V parlamentu je izjavil, da "komunisti izvajajo načrt, katerega cilj je zaseda jugo-vzhodne Azije."

Bevin je pojasnil, da nameravajo komunisti izgnati vsako zapadno trgovsko ali pa drugo državo zvezo s tega področja.

Sedanje upore domačinov na Malaji in Burmi pa je Bevin spravil v zvezo z marxizmom-leninizmom. Rekel je:

"Ta problem je obstal, odkar je bila sprejeta marxistično-leninistična teorija, ne samo na Malaji, ampak povsod. To je del spopada med dvema filozofijama, ki se bo nadaljeval povsod, kjer more."

Tudi konservativec Eden se strinja z Bevinom

Pred govorom zunanjega ministra Bevina je bilo naznanjeno, da v njegovih izjavah ne bo omenjena tako zvana "berlinska kriza" in ne tekoča pogajanja v Moskvi, ki so v zvezi z njo.

V parlamentu je govoril tudi voditelj konservativcev Anthony Eden, ki je dejal, da je vdor Indije v princovsko državo Hyderabad "dejanje agresije." Bivši zunanji tajnik je izjavil, da je ta invazija zloglasni in neodpustljivi prelom sporazuma, ki ga ima Indija s princovskimi državami.

Tudi Eden je v svojem govoru omenil vstaje v kolonijah. Kot Bevin je vrgel odgovornost na komuniste in v zvezi s tem dejal, da te "komunistične vstaje" na Malaji, v Burmi in Siamu sledijo "istemu vzorcu."

"Cilj jim je, da zrušijo zakon in red v celi jugo-vzhodni Aziji, katero je, ko mislim, Lenin nekoč imenoval za zadnja vrata kapitalistične in imperialistične sile."

SPOPAD MED POLICIJO IN DELAVCI V PARIZU

PARIZ, 15. sept.—V uličnih borbah, ki so divjale štiri ure, je bilo ranjenih več kot 100 policajev in 30 delavcev.

Do spopada med policijo in delavci je prišlo ob priliki stavke 90.000 delavcev uposlenih v letalski in jekleni industriji.

V tovarni Renault je zastavkalo 35.000 delavcev, ki so organizirali piketne vrste. Unija, ki se nahaja pod kontrolo komunistov, zahteva zvišanje mezd na 13.500 frankov (\$40) na mesec.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
8231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROCNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

OZADJE BERLINSKE KRIZE

Takozvana "berlinska kriza" je še vedno v ospredju svetovnih dogodkov. Predstavniki treh zapadnih sil v Moskvi še vedno prirejajo medsebojne konference in se sestajajo s predstavniki Sovjetske zveze. V samem Berlinu pa je zadnje tedne prišlo do velikih demonstracij in celo fizičnega obračunavanja.

Citatelji ameriških časopisov dobivajo po poročilih v naših listih vtis, da gre le za vprašanje takozvane blokade Berlina, ki da so jo Sovjeti ustvarili zgolj z namenom, da "sestradajo Berlinčane," katerim da pomagajo samo zapadne sile. V resnici pa je ta "berlinska kriza" le del splošne krize v zvezi z Nemčijo kot celoto.

Odkar so bili zavrženi sklepi Potsdamske konference, ki so predvidevali obstoj Nemčije kot celote, demilitarizacijo te dežele in sestavo res demokratične nemške vlade za celo Nemčijo, so se brez vsakega sodelovanja ali pa posvetovanja s Sovjetsko zvezo, ki je ena izmed okupacijskih sil, vršile številne konference, na katerih se je razmišljalo o bodočnosti Nemčije.

Na Londonski konferenci so predstavniki treh zapadnih sil ustvarili svoje lastne načrte za zapadno Nemčijo. Na tej konferenci so bile pripravljene vse osnove za ustanovitev separatne zapadne nemške države, ki bi se nahajala pod vplivom zapadnih sil. Po tem načrtu bi se takozvana "Bizonija" (združena okupacijska zona Anglije in Amerike) združila s francosko zono, ustanovila bi se nemška vlada, ustvarila "demokratična ustava" in izvedlo ekonomske in finančne reforme, seveda v soglasju s sistemom, ki ga zagovarjajo zapadne sile.

Ni več nobena skrivnost, da so v zapadnih zonah Nemčije popolnoma opustili programe denacifikacije in kaznovanja nacističnih zločincev. Na nedavni obravnavi proti lastnikom nemškega koncerna G. I. Farben so obtoženci po večini bili oporoščeni, ali pa so dobili le zelo mile zaporne kazni.

Prizaneslo se je tudi nemškemu kapitalistom, ki so nedvomno pomagali nacistom, da se je pahnilo svet v vihiro najbolj krvave vojne v zgodovini sveta.

Na ekonomskem polju in polju obnove Nemčije ni tudi več nobena tajna, da hočejo zapadne sile obnoviti nemško industrijo in da dajejo prednost obnovi zapadne Nemčije pred obnovo drugih držav. To delajo z izgovorom, da je obnova zapadne Nemčije potrebna radi "obnove Evrope." Celo Francija, ki roka v roki sodeluje pri ustvaritvi separatne zapadne nemške države, je z neprijetnimi občutki sprejela ta izgovor.

Da se v zapadni Nemčiji namerava zgraditi novi jez proti "boljševiški nevarnosti" je popolnoma jasno. Pri temu ne sodelujejo samo protikomunistične zapadne sile, ampak tudi protikomunistični Vatikan. Saj je nedavno sam papež Pij XII. pozval nemške katoličane, naj se borijo in jih opozori, da se bodo morali boriti proti "materialističnemu ateizmu" do zadnje kaplje krvi. Nobenega dvoma ni, kaj je papež s tem mislil povedati.

Do "takozvane berlinske krize" je prišlo vsled poskusov, da se načrte za zapadno Nemčijo uveljavi tudi v Berlinu, ki je razdeljen na štiri sektorje. Zapadne sile so soglasno z načrti za zapadno Nemčijo ustvarile posebne nemške marke tudi za Berlin, tako da so po mestu začeli krožiti bankovci tako zapadnih okupacijskih sil kot sovjetskih. Sovjetske oblasti, ki so v tem videle poskus, da se zanese gospodarsko zmedo tudi v Berlin, so odgovorile s toliko razglašeno blokado. Zaprle so vse prometne zveze z zapadnimi zonami Nemčije (prometne zveze do Berlina vodijo preko sovjetske okupacijske zone), in podvzele tudi v samem Berlinu proti-ukrepe.

Zaradi te "berlinske krize" so zapadne sile prišle v res neroden položaj. Ni dvoma, da bi se rade iz njega izvlekle in da poskušajo doseči sporazum. Toda očitno je, da je Sovjetom le na tem, da potom te "krize" izsilijo nove sporazume glede celega nemškega vprašanja in kot stvari sedaj stojijo, imajo vsaj v Berlinu vse adute v svojih rokah. Ameriške okupacijske oblasti so poskušale kljubovati sovjetski blokadi z ustanovitvijo takozvanega "zračnega koridorja." Z letali prevažajo v svoje sektorje Berlina najbolj nujno hrano in sirovine. Toda ta oskrba je draga. Po proračunu armade stane oskrba Berlina Ameriko čez \$200,000 dnevno. Poleg tega pa so morali zapreti mnoge tovarne v svojih sektorjih, z bližajočo se zimo pa bo potrebno prevažati z letali tudi premog.

UREDNIKOVA POŠTA

Delavske unije danes

(Zadnji od serije devetih člankov o zgodovini delavskega gibanja v Ameriki; material iz podatkov Del. dept.)

Organizirano delavsko gibanje v Zed. državah, kot obstoja danes, sestaja iz avtonomnih narodnih in mednarodnih unij, krijoč različne stroke, poklice, profesije in industrije, katere so spet organizirane oziroma sestajajo iz lokalnih unijskih organizacij delavcev. Večina teh narodnih in mednarodnih unij je pridruženih bodisi Ameriški zvezi delavstva ali pa Kongresu industrijskih organizacij. Število takozvanih samostojnih unij, vključivši mnoge železničarske in državnih delavcev organizacije, ne spada k tem federativnim zvezam. Nekatere krajevne unije so direktno priključene ali včlanjene pri AFL ali CIO, dočim je pretežna večina včlanjena potom narodnih ter mednarodnih, v katerih krog spadajo posamezne krajevne unije nazvane "locals" in označene s števkami, kot recimo: Krojaška unija št. 6, AFL.

Poglavitna briga mednarodnih unij in njim podrejenih organizacij je, da štiti in skušajo doseči izboljšanje delavskih razmer v območju njihovega delovanja, strokovnega ali industrijskega. V ta namen so tudi organizirani razni unijski krajevni, okrožni in slični odbori.

Mestne in državne skupine AFL in CIO se ukvarjajo več z zakonodajnimi, političnimi in industrijskimi zadevami. Splošne smernice obeh, AFL in CIO se določajo na rednih konvencijah, katerih se udeležijo delegatje pravilno priključenih ali včlanjenih unij. Med konvencijami je oblast v rokah izvoljenih uradnikov ter eksekutivnega odbora izbrana iz priključenih unij.

Navada med ljudmi je še vedno, da se govori o strokovnih in industrijskih unijah, čeprav je v masni industrijski produkciji tako malo razlike v tem pogledu, da je skoro ni več zaznati. Mnoge unije, ki vključujejo posebno izurjene in le delno ali nič izurjene delavce, so torej pogosto označene kot mešane unije. Nekatere industrijske unije so to v resnici le delno, ker izključujejo gotove oskrbovalne ter uradniške delavce tovarne. V splošnem se smatra, da je v CIO več industrijskih in polindustrijskih unij, a v AFL pa veliko število takozvanih strokovnih unij. Radi tega ima AFL v svojem pravilniku določbo za vzpostavitev "departmentov." Ti sestajajo iz vseh mednarodnih unij, ki prijejo različne stroke posamezne večje industrije, kot recimo krojaške in podobnih. Sedaj ima AFL štiri take "departamente." Samo stavbeni in gradbeni department vključuje 19 mednarodnih unij.

Unijske aktivnosti zavzemajo široko polje. V glavnem se delijo takole: upravljanje notranjih unijskih zadev; kolektivna pogajanja; vzgojne in (unijam) koristne aktivnosti in sodelovanje v narodnih ter mednarodnih zadevah. Velike unije

imajo tudi številne delavne štabe sestojede iz organizatorjev in unijskih uradnikov, ki vključujejo nadzornike, odvetnike, ekonomiste, itd. Velike unije tudi same vodijo pogajanja z lastniki ter dobivajo od mednarodnih unij le tehnične nasvete in pomoč, če treba.

Unije se pa ne ukvarjajo zgolj z zadevami delavskega vsakdanjega kruha in zaslužka. Nekatere izdajajo svoje liste ali glasila in nudijo svojemu članstvu vzgojne in slične prilike, imajo radio programe, prirejajo razne shode, itd. Gotove unije so si omislile zavarovanje, bančne ustanove, blaginjske sklade, itd. So unije, ki so zgradile stanovanjske projekte. Organizirano delavstvo se je tudi vedno brigalo za socialne in ekonomske probleme dežele. Vedno se mora tudi boriti proti drugim skupinam. Baš zdaj je sporna kost Taft-Hartley zakon, sprejet v juniju 1. 1947. Nasprotniki tega zakona pravijo, da omejuje pravice organiziranega delavstva, njegovi poborniki pa naglašajo, da je bil tak zakon potreben, ker je po njih mnenju dajal Wagnerjev zakon unijam preveč moči. Ko bodo znana in iznešena vsa dejstva, bo mogoče soditi gotoveje koliko je v korist ali škodo organiziranemu delavstvu.

Common Council

Jubilej SDD + Euclidu

Cleveland, O. — Najbolj važne ustanove med ameriški Slovenci so Narodni domovi, kjer imajo številna naša društva svoja shajališča. Brez njih bi bilo društveno, kulturno in družabno življenje nemogoče. Važnost teh ustanov so spoznali tudi v novi Jugoslaviji, kjer že v vsaki večji vasi zidajo temu podobne stavbe, nazvane Zadrugi domovi.

Clevelandski Slovenci imamo devet večjih in manjših Narodnih domov, ki vsi pridno služijo svojemu namenu. Če bi kdo zbral podatke o vseh prireditvah, shodih, sejah in predavanjih, ki so se že vršili v teh domovih, bi bila naša javnost brez dvoma prijetno iznenadena.

Eden izmed starejših domov je Slovenski društveni dom v prijaznem clevelandskem predmestju Euclid, ki obhaja letos tridesetletnico svojega obstanka. Ni moj namen pisati o zgodovini SDD, ker o tem bomo imeli priliko slišati na veliki proslavi, ki se bo vršila v lastnih prostorih na vrtu in v dvoranih v petek, soboto in nedeljo, 17., 18. in 19. septembra. Vspored bo vse tri dni pester in zanimiv. Pri vspredu bo v večji meri sodelovala tudi turojena mladina.

V koliko mi je znano, bo slavnostni program sledeči: V petek zvečer bo tombola in pečene ribe (Fish fry) v veliki dvorani. V soboto popoldne odprtja raznih zabavnih paviljonov in iger (Concessions) na vrtu doma; zvečer se bo vršil velik ples v dvorani. V nedeljo popoldne bo na vrtu zanimiv varijetni program in oddajanje dobitkov. Dalje se bo vršila tekma za naj-

lepše dekline v narodni noši. Ob šesti uri bo pa v dvorani pričetek zgodovinske igre v treh slikah: "Obtridesetletnici SDD". Ta igrca je domačega dela. Spisala sta jo Jim Rotter in F. Cesen. V njej nastopijo pionirji in ustanovitelji SDD kot: pokojni John Kraker, Lojze Recher, Chas. Musokato, kot tudi še več živečih pionirjev ter njih žena. Igra sloni na zgodovinskih podatkih tedanje primitivne naselbine v Euclidu. Slika nam potožeke družtenih sej po privatnih hišah in družinskih nesoglasij, ki so bili s tem v zvezi. Temu sledi nakup tiste cerkve in ustanovitve Jugoslovanskega narodnega doma, ki so ga kasneje prekrstili v Slovenski društveni dom. Od tedaj so ta dom že precej povečali; vendar pa še ne odgovarja potrebam naglo rastoče euclidске naselbine. Zato je v teku akcija za zgraditev novega in modernega doma. Za humor v igri bodo skrbeli: Manica Bashel, Gusti Zupančič, Andy Ogrin in Frank Zigmán.

Po igri se bo vršil v dvorani ples, na vrtu pa prosta zabava pozno v noč.

Iz tega je razvidno, da je ta proslava dobro zamišljena, in da bo nudila posetnikom vsakojakega užitka. V tem domu se je vršilo že več velikih priredb kot: Vodnikov, Zormanov, Slovenski in Jugoslovanski dan, kamor je pohitelo na tisoče rojakov. Zato ni dvoma, da bodo prišli v velikem številu tudi na to pomembno proslavo. Velika udeležba bo najlepše priznanje euclidskim pionirjem in sedanjim društvenikom za njih plemenito delo v korist Slovenskega društvenega doma.

Frank Cesen.

ITALIJANSKE KOLONIJE NOVI PROBLEM Z. N.

PARIZ, 15. sept. — Organizacija Z. N. je danes dobila novi problem in sicer — kaj naj se stori z bivšimi italijanskimi kolonijami v vzhodni in severni Afriki.

Predstavniki štirih velikih sil so ta problem naložili na Z. N. s pismom glavnemu tajniku organizacije Trygve Lie-u, s katerim ga obveščajo, da se na nedavni konferenci štirih velikih sil niso mogli sporazumeti.

Izročitev problema bivših italijanskih kolonij organizaciji Z. N. je v soglasju z italijansko mirovno pogodbo, ki določa, da se štiri velike sile morajo sporazumeti v teku enega leta, če matično izročena Zdrženim nap se ne bodo, bo zadeva avtorodom. Rok pa je velikim silam potekel včeraj popoldne.

AMERIKA POSILJA VEČ LETAL ZA BERLIN

WASHINGTON, 15. sept. — Ameriška zračna sila bo poslala še 40 C-54 štirimotornih letal, ki bodo pomagala pri oskrbi Berlina potom zračnega koridorja. Doslej to službo vrši okrog 100 letal.

BULETIN KOMINFORME NAPADA AMERIKO

BUKAREŠTA, 5. sept. — Komunistični informativni urad (Kominforma) je danes obtožil Zedinjene države, da "sledijo Hitlerjevimi stopinjami."

V buletinu Kominforme za 15. september je v uredniškem članku med ostalim rečeno, da so Zedinjene države "daleč prekosiile nemške fašiste pri nalaganju fašistične miselnosti na kulturno življenje dežele v teku zadnjih treh let."

SEF "POMOŽNE" MISLJE V GRČIJI RESIGNIRAL

WASHINGTON, 15. sept. — Šef ameriške "pomožne" mislje v Grčiji Dwight P. Griswold je danes podal ostavko na svojem položaju. Izjavil je, da je Grčija rešena pred "komunistično nevarnostjo" in da veruje, "da ne bo izgubila svoje neodvisnosti."

GRŠKI GERILCI POROČAJO O SVOJI ZMAGI

LONDON, 15. sept. — Radio postaja grške demokratične (gerilske) armade je danes naznanila, da je izvojevala večjo

zmago nad grškimi monarhisti. Postaja je dalje sporočila, da bodo grški demokrati vpršali organizacijo Zdrženih narodov, naj posreduje za sklenitev miru.

V mestnem avditoriju je že ves teden v teku velika razstava hišnih predmetov, gospodinskih potrebščin za dom in raznih jestvin. Taka priredba, ki je pod pokroviteljstvom Zveze clevelandskih trgovcev, se vrši vsako leto ob tem času. Razne nove pripomočke se ob tej priliki demonstrira in odane so vsakovrstne nagrade za kuho in pecivo ter drugi dobitki.

Tako je v zvezi s pecivom dobila prvo nagrado za najboljši "angel food cake" Mrs. James Vacik iz 4293 E. 133 St., katere sliko vidite zgoraj.

Te tekme v kuhi so pod pokroviteljstvom plinske družbe East Ohio Gas Co., ki odda vsaki dan fin kuhinjski štedilnik oni ženi, ki dobi prvo nagrado.

Proslava 30-letnice Slovenskega društvenega doma, Recher Ave.

IN OTVORITEV KAMPANJE ZA ZBIRANJE POTREBNE VSOTE ZA ZGRADBO NOVEGA DOMA
Ta kampanja se bo zaključila meseca junija 1949 z veliko prireditvijo.

PROGRAM:

V PETEK, 17. SEPT. ob 8. zvečer

Okusna ribja večerja—igra na b—

V SOBOTO 18. SEPT. ob 8. zvečer

Ples za vse. Igra poznana godba Lou Bajc s svojim radio orkestrom

V NEDELJO 19. SEPTEMBRA

Popoldanski program, začetek ob 2. uri.

VSPORED

Pozdrav predsednika direktorija John Rotar

Nastop pevskih zborov: SLOVAN, ADRIJA, JADRAN, TRIGLAV, EUCLID, in vseh drugih povabljenih zborov.

Godba Joe Kusar

Igra: POMEN 30. LETNICE

Spisal Jas. I. Rotter

Dramatiziral Fr. Cesen

O S E B E :

MIHA, gospodar	Andrew Ogrin
URŠKA, gospočinja	Marion Bashel
JAKA, sosed	Fr. Zigmán
NEŽIKA, njegova žena	Gusti Zupančič
JANEZ, sosed	John Korošec
JOHN KRACKER	Louis Crnic
LOUIS RECHER	Steve Barton
CHARLES MASSOKATO	Frank Kokal

Na vrtu se bodo vršile različne igre, serviralo se bo dobro pijačo in jedačo in vršila se bo vsakovrstna zabava za vse.

V slučaju slabega vremena se bo celotni program vršil v društveni dvorani. Po programu sledi ples, za katerega igra godba Joe Luzar in Frank Petrič. Ples do polnoči.

Prijazno vabimo cenjeno javnost, da nas posete in se z nami poveseli ob 30-letnici.

Pozdravljeni in dobrodošli!

ODBOR

Zastopstvo ameriških pristaniških delavcev o vtisih iz Jugoslavije

Beograd, 10. avg. — Delegacija Mednarodne zveze pristaniških in skladišnih delavcev Amerike iz San Franciscu, ki je članica kongresa industrijskih organizacij, je prišla na potovanju po Evropi 31. julija tudi v našo državo, kjer se je mudila do 9. avgusta. V tem času je obiskala poleg Beograda tudi Reko, Opatijo in Arandjelovac ter jo je sprejel tudi maršal Tito. Seznanila se je z delom Enotnih sindikatov Jugoslavije in z naporu delavskega razreda in delovnega ljudstva za zgraditev socializma v naši državi. Pred odhodom iz Jugoslavije je poslala predsedniku Centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije Djuri Salaju pismo, v katerem je med drugim reče-

no: "Ob našem odhodu iz Jugoslavije izražamo svojo globoko hvaležnost voditeljem Enotnih sindikatov Jugoslavije za redko priliko, ki so nam jo nudili s tem, da smo mogli proučiti življenjske in delovne pogoje vašega delovnega ljudstva. Rezultati, ki ste jih dosegli pri izgradnji, ki smo jo mogli ugotoviti povsod, kjer smo bili, so napravili na nas zelo globok vtis in uživa po našem mnenju delovno ljudstvo Jugoslavije zaščito v okviru socialnega zavarovanja, ki spada v vrsto najnaprednejših na svetu. S tem vam tolmачimo čustva, članov naše zveze in zagotavljamo, da vam bomo nudili polno pomoč v nadaljnji veliki borbi za ohranitev miru. Naše bivanje v vaši državi je bilo prekratko, da bi se mogli natančneje spoznati z vašimi razmerami, vendar pa smo spoznali toliko, da zapuščamo vašo

državo s trdnim prepričanjem, da bodo narodi Jugoslavije pod vodstvom maršala Tita izpolnili in presegle naloge vašega petletnega plana pred postavljenim rokom.

Na koncu se vam zahvaljujemo, ker nam je bila dana možnost, da smo bili sprejeti pri maršalu Titu, katerih trenutkov ne bomo nikdar pozabili.

V imenu Mednarodne zveze pristaniških in skladišnih delavcev Amerike: Giulian Hapunza, Herman Steiweller, Jovan Gruber in Donald Brown."

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

Sergej Borzenko:

Umetnik v katedrali

Znamenita štefanska katedrala je znana daleč po svetu. V tej katedrali sem prvič srečal poročnika Vasiščeva. Sedel je na kamnitem kvadru in se s hrbotom naslanjal na črno, umetno rezljano hrastovo klop. Radovedni ljudje so ga obkrožali. S tovarišem kapetanom Gorhenkom sva se prerinili skozi množico in pogledala Vasiščevo čez ramo. Ne da bi se brigal za ljudi, ves potopljen v svoje delo je poročnik marljivo slikal. Podoba je bila skoraj že gotova.

Ko sem pristopil bliže in si natančneje ogledoval podobo, sem spoznal čudovito lepoto katedrale. Umetnik mi je prav za prav šele odprl oči in mi pokazal tisto, česar sam nisem mogel takoj opaziti. Začutil sem, da so stene te katedrale umetniku nekako posebno ljube in da je med njimi in to krasno stavbo neka globlja zveza.

Iz množice radovednih, ki so se bili zbrali okrog umetnika in sledili njegovemu delu, je bilo čuti že več navdušenih vzklikov. Tudi neki Anglež je stal molče ob strani in je z obrazom strokovnjaka ogledoval prekrasni akvarel.

Kapetan Gorhenko in jaz sva stopala dalje po katedrali. Tovariš me je opozoril na pokončne ožgane stene, ki so prejšnje čase bile bele, in mi je pokazal razbite piščali velikih orgel, ki so prej slovele med najboljšimi v Evropi.

Lastnik prodaja

pod zgubo radi odhoda v Californijo, zidano hišo s 6 sobami. Fornez na plin. 16 sadnih dreves in druge ugodnosti. Cena \$13,500 s pohištvom vred, brez pohištva \$13,000.

Rudolph Knaus
894 E. 236 St., Euclid, O.

"Bržda ste opazili," mi je rekel Gorhenko, "kako predano ustvarja poročnik svojo sliko. Pa je res zaljubljen v te tuje, lepe stene. Veste zakaj? Tale poročnik Vasišček je namreč rešil štefankatedralo pred pogubo. Če se ne bi bil tako hrabro žrtvoval, bi bili našli na Štefanovem trgu le še razvaline. Da, seveda, Nemci . . . SS-general Dietrich, ki je bil odgovoren za obrambo Dunaja, je bil zapovedal, naj v katedrali vzdajo eksplozive in poženo katedralo v zrak, čim se približajo sovjetski tanki. Vasišček pa je preprečil Dietrichov peklenški načrt.

"Ko so se čete maršala Tolbuhina bližale Dunaju, so njegovi vojaki opazili z bližnjih gričev najprej visoki stolp katedrale. Mesto je bilo še v jutranji megli, stolp pa je štrlel visoko v nebo in so se na njim lomili prvi sončni žarki. Tiste trenutke je stal Vasišček ob meni. Prizor ga je kot umetnika močno prevzel. Že takrat se je od daleč zljubil v to slavno katedralo. In potem ko smo šli v napad na mesto, mu je

bilo dano skoraj neizpolnjivo povelje, da se s svojim oddelkom prebije do katedrale in prepreči, da bi jo Nemci pognali v zrak. Vasišček se je pognal naprej tako odločno, da je vzbujal občudovanje. Vse je zaviselo od njegovega poguma in naglice. Vasišček je prvi vdrl v katedralo. In tedaj se je v veliki ladji razvila ogorčena borba, ki je prešla v boj na nož.

"Da, res, tu je še nekaj posebno zanimivega. Morda ste opazili, da je na akvarelu poročnika Vasiščeva naslikano eno okno zlasti lepo, s skoraj gorečimi, pestrimi šipami? Reč je namreč ta, da je naš poročnik med bojem obstal kakor očaran pred tem oknom, tako ga je slikovitost prevzela. In to bi ga bilo domala veljalo življenje. Krogla je oplazila njegov obraz. Bitka je bila težavna. Strelji so sikali skozi zrak, ročne granate so pokale, Nemci so povzročili v katedrali ogenj. Velikanski oblaki dima so se dvigali v zrak. Vendar so sovjetski pionirji med ognjem in dimom izločili eksplozijo in pogazili ogenj. S

tem si je Vasišček prislužil red Rdeče zvezde."

Vračala sva se proti izhodu. Še vedno je obkrožala radovedna množica umetnika Vasiščeva. Slika je bila gotova. Vasišček, visok, čvrst mladenič s še nezaceljeno brazgotino na licu, pokazal na akvarel in vznemirljen ponudil denar. Rad bi bil kupil akvarel in ni mu bilo denarja žal. Poročnik Vasišček pa se je skromno nasmehnil in odkimal: "Oprosite, ampak ta slika ni naprodaj."

Dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

THE MAY CO'S BASEMENT

Razprodaja!

Moških polne mere

BROADCLOTH

Spodnjih hlač

74c

Našli boste nove vzorce v teh finih broadcloth spodnjih hlačah z elastiko ob strani, gumbi spredaj . . . vse posebnosti spodnjih hlač, ki so navadno po višji ceni! Polne mere za udobnost in dobro nošo. Mere 30 do 44.

MOŠKE ATHLETIC SRAJCE

Lepo tkane, bombažne atletične srajce brez rokavov, samo v beli barvi. Mere za moške, 36 do 46. 59c

Poštna in telefonska naročila sprejet— Pokličite CHerry 3000

Moške prvovrstne fino tkane bombažne

T-SRAJCE 59c

Majhne, srednje in velike mere

Gladko tkane, bombažne T-srajce, ki so izvrstne za športno nošo kot tudi za spodnje srajce. Vse prvovrstne kakovosti. Samo bele barve.

Poštna in telefonska naročila—Pokličite CHerry 3000

Basement—Moška oprava

VINO! PIVO!

Imamo nad 40 najbolj popularnih vrst piva in ale. Cene od \$2.49 do \$6.00 zaboj. Ravno tako imamo veliko izbera vina, cordials, šampanjca in Sparkling Burgundy. Pripeljemo vam na dom na St. Clair, Nottingham, Col. linwood.

Pokličite
ANTON JANSA
256 E. 156 St., KE 2570
D. B. A. Green Beverage

Zavarovalnina

proti ognju in nevihti in avtomobilskimi nezgodami ZA ZANESLJIVO POSTREŽBO SE PRIPOROČA
DANIEL STAKICH
AGENTURA
15813 WATERLOO RD.
KE 1934

TRŽAŠKA CESTA

ROMAN

(Nadačjevanje)
"Dober večer vama voščim in mir božji v hišo, ker sem na cesto čul, da se pričakata," je dejal zgovorno. "Če me sprejmeta v hišo, ostanem, pa tudi grem, če me nazeneta. Kako mislita?"
Tine se ga je na moč razveselil, saj je bil zgovoren in zabaven človek in na harmonike je znal igrati; kar sam od sebe je znal prašiče klati, pozimi, ob času kolin, je hodil od hiše do hiše in vsi so ga hvalili za njegovo klavno spretnost, krvavic pa daleč naokrog ni nihče takšnih naredil kot Jože. S tem je mnogo zaslužil in ker je bil samski, je denarce razmetal po krčmah.
Mica je tudi to jemala v račun, mesa bi bilo vedno dovolj

pri hiši, eno svinče bi lahko prodal, sčasoma dokupili kako nji-vo, košček hoste, popravili hišo —, Mica je bila prava, rojena kmetica! Zdaj se ga je tudi sama razveselila, ampak vpriči Tineta jo je bilo sram, ker sta ravno pred njegovim prihodom govorila o njem.
"Nikogar še nismo gonili iz hiše, čemu bi tebe?" je dejala tiho, hučo rada bi se preoblekla v lepše krilo, ker je bilo to od mokre zemlje blatno in pomečkan.
"No, pa stopimo v izbo! Vedel sem, da sta sama in da je žalost v hiši, posebno prvi dan. Stari Karlišnik je umrl, pokopali smo ga, Bog mu daj nebesa, mi pa bomo sedaj praznovali

pogrebščino in počastili njegov spomin! Na, Micka, prinesel sem vama mesa, kruha in vina. Sosedje ga častijo pri Klobasarju, mi ga bomo pa doma, če je vama prav?"
Zunaj je lilo, da je voda kar poskakovala pod kapom, pobliskavalo je in v dalji votlo grmelo, v hiši pa je bilo toplo, dišalo je po šoti, da se je človek čutil varnega kakor na barki ob poplavi, povrhu pa ji je Jože dejal "Micka" tako lepo in mehko, da je še nihče ni tako ogovoril razen matere; tega se komaj še spominja. In prav danes, ko je bila polna žalosti in skrbi za bodoče dni, ji je postalo tako toplo in tako milo pri srcu, da bi ga . . .
Oh, pregrešnica, kaj vendar misli! Ne, ne, ne sme se prena- gliti, posebno danes ne, ko je tolikšen dan žalosti. V hiši še diši po mrtvaških svečah, očeta duša najbrž še vedno blodi po teh prostorih, ona pa da bi mislila na takšne stvari—? Joj,

joj, kam padaš nesrečna ženska! Pa ti skušnjavec stoji tu v veži nasmejan, s kruhom in vinom in mesom in s kodri pod klobukom!
"Vidiš," si je mislila, "od vseh sosedov nam je ta najbližji, on edini je občutil najino samoto in zapuščenost! Če ga zdaj odženeš, ga nikoli več ne bo!"
"Lepo zahvaljen, Jože, da si prišel!" mu je rekla tiho, otožna. "Kar pojdiva s Tinetom v izbo, bom že pripravila, da bosta zadovoljna!"
"No, Tine, pa pojdiva, ženske so pri kuhi najrajši same!" je Jože pozval Tineta.
Kajpak si Tine tega ni dal dvakrat ponoviti. Čutil se je počaščenega, da ga je Jože tako po moško ogovarjal. Pa toplo mu je postalo pri srcu, saj bi ta dan res žalostno potekel, če bi bila z Mico sama. Mica bi najbrž molila rožni venec, Tine bi na peči zakinkal, no, tudi malo strah bi ga bilo.
Zdaj pa sta sedela za mizo moško in varno; zunaj je deže-

valo, naliv se je spremenil v rahel dež, ki je enakomerno šumel in po slannati strehi cingljal kakor enolična neizmerno otožna pesem. Tenka tema se je bila razlezla po cesti in po njivah, v izbi pa je bilo prijetno, mrak je počasi zagrinjal vse predmete, da so bili javorova miza, Jože in on sam kakor središče nečesa milega in toplega. Bokal rdečega vina je bahato stal na mizi in kadar je Jože puhnil dim svoje cigare, je zadišalo v izbi kakor v gostilni.
"Kar natočil ti bom!" je dejal Jože podjetno. "Danes je pač tak dan, da ga moraš tudi ti popiti kozarec ali dva. Laže bova počakala Micke in večerje, ti pa si prav za prav zdaj že mož, ko stojiš sam na cesti življenja! kar popij ga, nič se ne boj, pravi možakar se vina ne sme braniti!"
Tudi sebi je Jože nalil, trčila sta in izpila. Tine je, kajpak, včasih že popil kozarec vina, posebno kadar je bil v tavarhu pri-

val. Veš, naveličal sem se že kolovratiti takole sam po cestah, rad bi se vsedel na trdno. Zemlje nimam, zato pa imam roke močne za dva, jezik na pravem, koncu in veselje do dela. Če s tem pridem h gruntu, lahko gruntce zraste in s časom še Klobasarjevega poseka. Micki, tvoji sestri, pa vsa čast, moja žena bo in vsemu skupaj zapik! Dokler boš v učenju, ti bova pomagala še bolj kot je zapisano, tako ti rečem! Pa udari v roko, če ti je prav!"
Nastavil mu je široko, močno dlan in Tine je položil svojo vanjo kakor v naročje.
"Hvaležen sem ti, Jože, da si tako govoril z menoj! Če bo vse tako, kakor si mi povedal, ti bom vse povrnil, ko bom zaslužil, ko bom pri železnici. Kadar bom strojevodja, se bosta z Micko lahko zastoj vozila, kamor bosta hotela, brez skrbi, bom že pazil, da se ne bomo prevrnili!"
(Dalje prihodnjč)

val. Veš, naveličal sem se že kolovratiti takole sam po cestah, rad bi se vsedel na trdno. Zemlje nimam, zato pa imam roke močne za dva, jezik na pravem, koncu in veselje do dela. Če s tem pridem h gruntu, lahko gruntce zraste in s časom še Klobasarjevega poseka. Micki, tvoji sestri, pa vsa čast, moja žena bo in vsemu skupaj zapik! Dokler boš v učenju, ti bova pomagala še bolj kot je zapisano, tako ti rečem! Pa udari v roko, če ti je prav!"
Nastavil mu je široko, močno dlan in Tine je položil svojo vanjo kakor v naročje.
"Hvaležen sem ti, Jože, da si tako govoril z menoj! Če bo vse tako, kakor si mi povedal, ti bom vse povrnil, ko bom zaslužil, ko bom pri železnici. Kadar bom strojevodja, se bosta z Micko lahko zastoj vozila, kamor bosta hotela, brez skrbi, bom že pazil, da se ne bomo prevrnili!"
(Dalje prihodnjč)

val. Veš, naveličal sem se že kolovratiti takole sam po cestah, rad bi se vsedel na trdno. Zemlje nimam, zato pa imam roke močne za dva, jezik na pravem, koncu in veselje do dela. Če s tem pridem h gruntu, lahko gruntce zraste in s časom še Klobasarjevega poseka. Micki, tvoji sestri, pa vsa čast, moja žena bo in vsemu skupaj zapik! Dokler boš v učenju, ti bova pomagala še bolj kot je zapisano, tako ti rečem! Pa udari v roko, če ti je prav!"
Nastavil mu je široko, močno dlan in Tine je položil svojo vanjo kakor v naročje.
"Hvaležen sem ti, Jože, da si tako govoril z menoj! Če bo vse tako, kakor si mi povedal, ti bom vse povrnil, ko bom zaslužil, ko bom pri železnici. Kadar bom strojevodja, se bosta z Micko lahko zastoj vozila, kamor bosta hotela, brez skrbi, bom že pazil, da se ne bomo prevrnili!"
(Dalje prihodnjč)

MIHAIL ŠOLOHOV
TIHI DON
DRUGA KNJIGA

(Nadaljevanje)

Plak je zmanjšal brzino in se ustavil. Kozaki so vstali. Krivošlikov si je zategnil pas na plašču in se krivo zasmeljal:

— No, tako smo le prišli do konca!

— Najbrž nas ne bodo pogostili s kruhom in soljo! — se je poskušil pošaliti Skačkov.

Na prag je stopil brez trknanja visok, zalrimojster. Ozrl se je po članih odposlanstva s tipajočimi, hudobnimi očmi in izrečno surovo dejal:

— Naročeno mi je, naj vas pospremim. Blagovolite, gospodje boljševidiki, čimprej zapustiti voz. Ne jamčim za množico in ... za vašo varnost.

Dalje kakor na drugih je zadržal pogled na Podtelkovu, pravilneje, na njegovi častniški bluzi; že kar poudarjeno sovražno je zaukazal:

— Pojdite hitro iz voza!

— Tule so, lopovi, izdajalci kozaštva! — je zavpil nek dolgo brk častnik na peronu izmed množice ljudi.

Podtelkov je prebledel in se ozrl na Krivošlikova z malce zbeganim pogledom od strani. Ta je izstopil za Podtelkovom; nasmehnil se je in zašepetal:

— "Glasove slišimo priznanja, ne v sladkem ploskanju pohval, v pitju, ki jeza ga razganja..." Slišiš, Fjodor?

In dasiravno Podtelkov najbrž sploh ni slišal zadnjih besed, se je vendar zasmeljal.

Pospremil jih je močan čast-

mu nekaj pripovedoval. Vsak njegov gib je bil prežet s trdno, počasno samozavestjo, z zrelo silo; po navadi se tako vedejo ljudje, ki so imeli oblast in so si v teku let izdelali posebno, od drugih različno častljivo držo, način držanja glave, način hoje. Imel je marsikaj skupnega s Podtelkovom. Zato je Bogajevski v sosedstvu z dostojanstvenim Kaledinom zgubljal; videti je bil neznatnejši od njega in bolj vznemirjen spričo bližnjih pogajanj.

Bogajevski je nekaj pravil, neopazno pregibal ustnice, prekrite z rjavim pregrinjalom viselih brk, in pobilskoval izpod ščipalnika z ostrimi, pošev ležimi očmi. Živčnost se je razodevala v tem, kako si je popravljal ovratnik, se z drsečimi, praznimi gibi dotikal upognjenih, odločnih krivih brade, in mrščil obrvi, ki so se razpele nad širokimi nadočnicami.

Od Kaledina, ki je sedel v sredi, so se na obe plati razmestili člani kozaške vlade. Nekateri izmed njih so bili v Kamenski: Karev, Svetozarov, Ulanov, Agejev; malo dalje vstran so sedli Jelatoncev, Meljnikov, Bosse, Šošnikov, Poljakov. Podtelkov ni slišal, kako je Mitrofan Bogajevskij nekaj polglasno dejal Kaledinu.

Oni je na kratko zažmeril proti Podtelkovu, ki je sedel nasproti njega, in dejal:

URADNIKI DRUŠTVA "NAPREDNI SLOVENCY" ŠT. 5 SDZ

Društvo "Napredni Slovenci" št. 5 SDZ ima sledeče uradnike za leto 1948: Predsednik Andrej Tekauc, podpredsednik John Stefe, tajnik Matthew Debevec, 1287 E. 169 St., tel.: IV 2048, blagajnik Tom Kraich, zapiski- kar Frank A. Turek, nadzorniki: Charles Koman, Frank Stefe, Srečko Erzen.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. zjutraj v sobi št. 3, staro postopje Slov. nar. doma na St. Clair Ave.

— Mislim, da lahko začnemo.

Podtelkov se je nasmehnil in razločno povedal o namenu prihoda odposlanstva. Krivošlikov je ponudil čez mizo izdelani ultimati vojaško-revolucionarnega odbora, toda Kaledin je odrinil papir z gibom bele roke in trdo rekel:

— Nima pomena zgubljeni čas, da bi se vsi člani vlade seznanili posamič s to listino. Blagovolite na glas prebrati svoj ultimati. Potem se bomo pogovorili.

— Beri, — je velel Podtelkov.

Držal se je dostojanstveno, toda očitno se je kakor vsi drugi člani odposlanstva čutil precej negotovega. Krivošlikov je vstal. Dekliško zveneči in obenem medli glas mu je zaplaval po dvorani, prepolni ljudi:

Proda se zidano hišo
2 leti stara, 3 sobe, zraven soba za pranje; garaža 20x20, 1 akre zemlje, dobra studenčna voda. Cena \$8,500.
Little Mountain Rd., Mentor, O. tretja hiša južno od Rt. 84.

COTTAGE OB JEZERU
za ceoletno stanovanje: 50 čevljev peščenega obrežja; 2 spalnice; popolna kopalnica, kombinacija prednje sobe in kuhinje. 7x24 solnčni porč; zajtrkovalna soba. Lota 50x750. Cena samo \$9,500. Vpraša se pri DYNES BEACH, Madison, O., tel. Madison 2141

FORNEZI
Novi fornezi na premog, olje, plin, gorko vodo ali paro. Resetting \$15 — čiščenje \$5; premenjamo stare na olje, Thermostat, Tinning & Roofing
CHESTER HEATING CO.
1193 Addison Rd., EN 0497
Govorino slovensko

KADAR POTREBUJETE ZAVAROVALNINO
proti ognju, viharju, za avtomobile, šipe itd., se lahko in zanesljivo obrnete na
L. Petrich
19001 Kildeer Ave.—IV. 1874

ZA ZANESLJIVO ZAVAROVALNINO
proti OGNJU—NEVIHTAM—AVTO POŠKODBAM, ITD., pokličite
JOHN ROŽANCE—15216 Lucknow Ave.
KEnmore 3662
PRODAJALEC ZEMLJIŠČ IN ZAVAROVALNINE

NAZANILLO!
MARY A. SVETEK
licencirana slovenska pogrebica zadnjih 18 let, ki je do sedaj vodila zavod s svojim soprogom, sporoča, da sedaj samostojno vodi svojo obrt na
478 E. 152 St. — Tel.: KE 3177
Ambulančni voz na razpolago podnevi in ponoči
Vrši notarska dela

Nova
BANKA
Nova podružnica The National City Bank of Cleveland, clevelandске najstarejše banke, bo kmalu otvorjena na
979 E. 152nd St.
TAKOJ JUŽNO OD ST. CLAIR AVE.
Popolna bančna posluga
Prosto parkanje za odjemalce
THE NATIONAL CITY BANK
— OF CLEVELAND —
Glavni urad **1845** Euclid at East Sixth
Članica Federal Deposit zavarovalniške korporacije

"Vsa oblast na področju donskih kozakov nad vojaškimi oddelki glede vodstva vojaških operacij od dne 10. januarja 1918 dalje preide od kozaškega atamana na donski kozaški vojaško - revolucionarni odbor.

Vsi partizanski oddelki, ki nastopajo, zoper revolucionarne vojske, se morajo 15. januarja raziti in razorožiti, prav tako tudi radovoljska krdela, kadetski učni zavodi in podčastniške šole. Vsi člani teh organizacij, ki niso po rodu z Dona, bodo odposlani iz predelov donske oblasti v kraje njihovega bivališča.

Pripomba: Orožje, opremo in strelivo je treba predati komisarju vojaško - revolucionarnega odbora. Dovolilnice za odhod

NAPRODAJ JE BICKEL
ZA DEKLICO; V DOBREM STANJU.
Tudi Taylor Tot za \$3.
Vpraša se na
6304 St. Clair Ave., zadaj

ZARADI SELITVE IZ MESTA SE PRODA LEPO POSESTVO
2 hiši na eni loti. Prednja hiša ima 6 sob in vse udobnosti. Zadaj je hiša s 3 sobami z vsemi udobnostmi. Lepa lota, sadno drevje in veliko rož. Nahaja se na
19148 ABBY AVE., OD E. 185 ST.

TRI DNEVNO DELO
na teden od 4. ure naprej dobi dekle za streženje pri mizah in bari. Vpraša se za dogovor na **15335 WATERLOO RD.**

IŠČE SE
2 ali 3 sobe za dva priletna človeka. Kdor ima za oddati naj pusti naslov v uradu tega lista ali naj pokliče **HE 5311.**

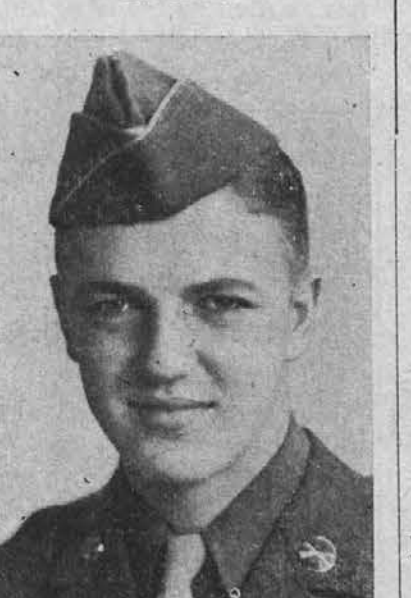
MLADA DVOJICA
išče stanovanje s 2 ali 3 sobami. Oba stalno zaposlena. Zelita najraje v st. clairskem okrožju, od E. 60 do E. 72 St. Kdor ima za oddati, naj pokliče **HE 5311.**

Novočerkaska izdaja komisar vojaško - revolucionarnega odbora.

Mesto Novočerkask morajo zavzeti kozaški polki po razporedu vojaško - revolucionarnega odbora.

Člani kozaškega okrožja se odstavljajo z dnem 15. januarja.

V blag spomin
ob četrti obletnici prerane smrti ljubljene sina in brata

Sgt. John Bergant
ki je zgubil svoje življenje na bojnem polju v Franciji, dne 16. sept. 1944.

PFC. Laddie Kaucic
Svoje mlado življenje je zgubil na bojišču 16. septembra 1944.

Bojni grom je potihnil, Ti, predragi, pa v tujini si ostal, daleč v grobu tam ležiš, z nikomur več ne govoriš. Sliki Tvojo, dragi Laddie, vedno v srcu nosimo, solze bridke žalovanja nam ne bodo usahnile.
ŽALUJOČI OSTALI:
JOHN in MARY KAUCIČ, starši VALERIA, poročena DEBELAK, MARIAN in DOLORES, sestre
Cleveland, Ohio, dne 16. sept. 1948.

Vsa policija, ki jo je postavila kozaška vlada, se odpoklicuje iz rudnikov in tovarn.

(Dalje prihodnjič)

V blag spomin
četrtle obletnice smrti našega nepozabljenega soproga, očeta, sina in brata

Sgt. John Bergant
ki je zgubil svoje življenje na bojnem polju v Franciji, dne 16. sept. 1944.

Stiri leta se v žalosti spominjamo, ko prešli smo to vest žalostno, da Tebe ni več med živimi, v žalosti tihli se nam oko solzi.

Na bojnem polju si življenje dal, sedaj počivaš na tuji zemlji, a duh Tvoj je še vedno med nami, spominjali se Te bomo vsidkar.

ŽALUJOČI OSTALI:
JOHN in FRANCES BERGANT, starši STEVE, ANDREW, ALBERT in JOSEPH, bratje MARIAN in FRANCES, sestri MARY, soproga SHIRLEY, hčerka
Cleveland, Ohio, dne 16. sept. 1948.

Sensational Value in FM

NEW 1949 PHILCO FM-AM TABLE RADIO

FM... noise-reducing radio reception... at a new low price! Specially designed Philco system for freedom from static. Modern plastic cabinet. Model 905.

\$59.95

Lahka mesečna odplačila

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE
6202 ST. CLAIR AVE.
JOHN SUSNIK

POŠILJANJE MOKE in PAKETOV z živežem v Jugoslavijo

Od zdaj naprej pošiljamo moko v Jugoslavijo po dveh cenah, dajajoč s tem na razpolago pošiljateljem, da pošljejo svojem moko s plačano dostavo do Reke ali pa do MESTA PREJEMNIKA (do hiše).

CENE MOKE SO:

1) VREČO BELE MOKE 100 funtov pošljemo za **\$9**
Prevoz do REKE IN ZAVAROVANJE za polno izgubo (total loss) do mesta prejemnika je uračunano v gornji ceni. Prejemnik mora v tem slučaju sam plačati stroške prevoza od Reke do svojega bivališča.

2) VREČO BELE MOKE 100 ft. pošljemo za **\$13**
V tej ceni so uračunani vsi stroški za zavarovanje proti polni izgubi (total loss), kot tudi stroški prevoza od Reke do NASLOVA PREJEMNIKA kjerkoli v Jugoslaviji, tako ne bo prejemnik plačal nobenih stroškov ko prejme moko.

Naša moka, ki jo dobavljamo od poznane firme "GENERAL MILL," je prvovrstne kvalitete, vsebujoča visoko količino proteina, najmanj 13 1/2%.

STANDARD PAKETI za naročitev naših NOVIH Standard paketov, vprašajte za cenik in naročilne liste (Order Forms). Dostava moke in Standard paketov je garantirana. V slučaju izgube pošiljke, vrnemo denar.

PO OBEH CENAH POŠLJEMO ISTO KVALITETO MOKE, KATERA JE SEDAJ PAKIRANA V IZREDNO MOČNE VREČE (OSNABERG BAGS) ZA IZVOZ.

Ena oseba lahko pošlje z isto ladjo največ PET VREČ MOKE in to na pet različnih oseb v Jugoslaviji.

Opozarjamo, da postane vse blago po naročbi Vaša last, dočim smo mi samo posredovalci med pošiljateljem in tukajšnjimi oblastmi. Ček in Money Orders naj se glase na "DOBROVOLJNI ODBOR."

URADNE URE: Vsak dan od 9. zjutraj do 5. zvečer. V nedeljo in ponedeljek je urad zaprt.

DOBROVOLJNI ODBOR
245 WEST 18th ST. NEW YORK 11, N. Y.
Telefon: WAtkins 4-9016

MAJHNA HIŠICA, VELIKO BIVALIŠČE!

To je Vse-Električni "Dom sanj," ki vas napolni s ponosom vsakokrat, ko odprete njegova vrata. Ta Vsa-Električna krasota ima moderno Vse-Električno pralnico... Vse-Električno kuhinjo... pravilno uravnano svetlobo za vsako sobo in delovni kotiček... polgtno in zimsko umetno prezračenje. In ima dovolj prirodnih vztokov za vse sedanje in bodoče potrebe.

Majhen ali velik, Vse-Električen dom je dom PROST mučnega dela, POLN dobrega življenja. Ekonomično življenje, tudi, ker si PRIHRANITE na toliko načinov... prihranite čas, prihranite delo, prihranite sitnosti, prihranite denar.

Ko gradite ali prenavljate, začrtajte si Vse-Električni dom. Preje, ko si ga začrtate, preje ga boste imeli.

THE NATIONAL CITY BANK
— OF CLEVELAND —
Glavni urad **1845** Euclid at East Sixth
Članica Federal Deposit zavarovalniške korporacije

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE

"TEN O'CLOCK TUNES"
Pet dni na teden—od ponedeljka do petka
Zjutraj ob 10—WGAR in WICA
Zvečer ob 10—WHK

VSI NAJNOVEJŠI KOMADI VSI SLAVNI ZVEZDNIKI

Vabilo na FORMALNO OTVORITEV
NAŠE VELIKE, MODERNO PREUREJENE GOSTILNE v PETEK, 17. sept. in SOBOTO 18. sept.

Najboljša pijača vseh vrst; okusna jedila, prvovrstna godba in imenitna zabava. Naše goste bo zabaval slavni godbenik JOE SODJA.

SE PRIPOROČAMO ZA OBISK

MR. in MRS. FRANK KRAMER
747 East 185th Street